

Beboer - bladet

28. årgang

Februar 2008

Dragør havn - hvad nu?

Foto: Søren Mogensen

Læs i dette nummer om:

*Den hemmelige fond har slået til igen
Havnen - igen, igen!
Klipfiskefabrikken*

*Foreningen »Lodsmuseet«
Vi gentager succesen - Generalforsamling
Gammel Dragør opskrift*

Den hemmelige fond har slået til igen

Af Kim K. Pedersen

I Dragør findes der en fond, som er ukendt for de fleste. Der er ikke tale om en fond med onde hensigter i retning af at undergrave vores samfund, afskaffe julen eller indføre svenske alkohol tilstande. Fonden har et langt mere ædelt formål, nemlig at yde tilskud til bevarende bygningsarbejder i Dragør gamle bydel – normalt efter ansøgning.

Fondens bestyrelse er sammenfaldende med Dragør Bevaringsnævn, så det er folk, der ved, hvad man bør gøre i Det gamle Dragør, og som vil vores bydel det allerbedste, der administrerer pengene.

Men kommer der nogen sinde penge ud af fonden, kunne man fristes til at spørge, og hertil er svaret ja, men slet ikke nok. Og det er ikke fordi fonden, ikke gerne vil dele penge ud. Senest har et af vores medlemmer fået ca. 20.000 kr til reovering af en hoveddør. Det er simpelt hen, fordi der ikke kommer ansøgninger nok. Der er kommet 2 i år, hvoraf en var ren vedligehold, så man kan sige, at fonden har betalt 100% af de relevante ansøgninger.

Generelt gives der tilskud til bygningsarbejder, der bidrager til at øge bygningernes bevaringsværdi, og der gives fortrinsvist tilskud til ikke-fredede bygninger. Ejere af fredede bygninger kan jo søge tilskud i Kulturarvsstyrelsen.

Dette betyder, at hvis man har en opgave, der rimer på:

- restaurering eller om- og tilbygning, hvor udvendige, undtagelsesvis indvendige, bygningsdetaljer udformet i overensstemmelse med Dragørs byggeskik, kræver en speciel udførelse
- ændringer eller fjernelse af skæmmende bygningsdetaljer
- almindelig eller speciel vedligeholdelse i tilfælde, hvor særlige omstændigheder taler derfor
- udførelse af skilte og butiksfacader, der harmonerer med miljøet, såfremt udgifterne overstiger god standardudførelse,

så kunne det være en rigtig god ide at søge Byfonden om tilskud.

Hvis du er i tvivl om din næste opgave kunne være tilskudsberettiget, eller har du brug for lidt assistance til en ansøgning, så henvend dig til Beboerforeningen, så hjælper vi gerne!

Hvornår har du sidst besøgt vores hjemmeside?

www.dragoerbeboerforening.dk

Havnen – igen, igen!

Af Hanne Bendtsen

Der har været store planer, der har været små planer. Men det gamle færgeleje ser stort set ud, som da den sidste Sveriges-færge forlod os i 1999. Den kedelige asfalt, de faldefærdige hegn, de skæve lygtepæle og andre tiloversblevne efterladenskaber præger på snart 10. år Dragørs ellers historiske havn. Hvilket jubilæum!

Vi har i dag Europa Nostras ord for, at samspillet mellem vores by og havn er af international værdi – noget enhver anden kommune i Danmark ville være stolte af og tage vare på.

Kan I huske forslaget til luksusboliger på havnen? Så kom forslaget om svømmehal, kulturhus, hotel og supermarked med dertil hørende trafik- og parkeringsanlæg. Begge forslag var fuldstændig ude af proportion med vores by og havn.

Heldigvis har vores havn overlevet dem. Det er stadig de havnerelaterede aktiviteter, det stille havneliv og udsynet over Øresund, der præger vores havn. Men desværre er de forfaldne efterladenskaber fra Sveriges-færgetiden også bevaret.

Det er en skamlet for vores by, og det er uforståeligt, at man ikke for længst har ryddet op – efter snart 10 år!

Desværre fortsætter den politiske mudderkastning, og denne gang er det gået ud over bådebyggeren. Det er fantastisk, at vi i Dragør har et rigtigt værft. Kampen for at bevare dette ville få andre havnebyer til at stå på tungespidsen.

Heldigvis har vores værft endda fremgang – så stor, at det i årevis har lagt billet ind på at få en udvidelsesmulighed. Kommuneplanen åbner da også mulighed herfor. Men når det kommer til konkret stillingtagen, så kan man ikke blive enige.

Senest har værftet ansøgt om at opstille et telt midlertidigt til reparation af større skibe. Men igen var kommunalbestyrelsen uenige, og bådebyggeren fik afslag.

Det er da også rigtigt, at et sådant større telt ikke er særligt kønt i havnen. Men det er jo netop også en midlertidig løsning; et telt kan man fjerne over en nat. Det er en utrolig vigtig havneaktivitet, man er ved at kvæle. Beboerforeningen har via sin repræsentation i Dragør Bevaringsnævn givet vores værft sin fulde støtte.

Vi håber ikke, at det ender med, at værftet bliver kvalt; vi håber, at kommunen forstår Alvoren og sammen med værftet finder en løsning – enten midlertidig eller permanent.

Det er som sagt enestående, at vi har en levende havn med både lystbåde, fiskerbåde og et bådværft. Vi skal passe på disse ting. Med vores enestående samspil mellem by og havn sidder vi på et guldskrin – enestående for både Dragørs egne borgere og for besøgende.

Lad os værne om vores havn. Men værne betyder ikke at lade stå til, for så dør den. En havn er derimod en dynamisk størrelse. Så se dog at få ryddet op på dette færgeleje. Og byd så vores værft og de øvrige erhvervsaktiviteter på havnen nogle gode vilkår for at eksistere. Så har vi også vores havn i fremtiden.

Klipfiskefabrikken

Af Erling Ravn
Fotos: Lokalkivet i Dragør.

I anledning af Bygningskulturens Dag 2007 gennemførte forfatteren flere interviews som dannede grundlag for indlæg i temahæftet »Dragør som industriby«, som blev udgivet af Dragør Lokalkiv med støtte fra Kulturarvsstyrelsen. I dette og de kommende numre vil vi her i bladet gengive resultatet af nogle af disse interviews.

Kilde:
Gert Frederiksen
Hammersvej 11
2791 Dragør
Født 28 -5 -1924
Gert Frederiksen arbejdede i flere omgange på fabrikken.

Fabrikken blev bygget ca. 1949 – 50, og ejere var Direktør Høst, som boede på Hollændervej og Direktør Frimodt.

Fiskene blev importeret fra Grønland, Island og Færøerne som saltede torskefileter pakket i sække og sejlet til København. Sækkene blev afhentet i København af vognmand Jacob Jahn, der boede på »Slottet.«

Nede på pladsen ved »Klipfisken« blev sækkene forsigtigt lukket op (de skulle bruges igen), og fiskene lagt 2 og 2 på en træramme på 1 x 1 m. med udspændt ståltråd, således at der kunne komme luft til og yderligere saltet. Derefter blev de stablet i en højde af 2 m. og kørt ind i en række tørrerum.

På fabrikken var der et stort koksfyret centralfyrt, og varmeblæsere blæste den varme luft herfra ind i tørrerummene. Her stod fiskene et par døgn og blev tørret igennem. Imens blev sækkene skyllet og vasket i havnen og hængt til tørre på tørrerestativer og molens gelænder. Senere kom de også ind i et tørrerum. Når fiskene var tørret færdige, blev de igen pakket i sække og mærket »Baccalao de bandarás« og eksporteret til de »Katolske lande«. En undtagelse var dog de sække, der skulle til de Katolske missionsstationer i Belgisk Congo. Her

måtte det ikke fremgå af sækkene, at de indeholdt saltet fisk. Ellers blev de plyndret af negrene på vej op ad Congo-floden ikke på grund af fiskene, men fordi saltet var i en enorm høj handelsværdi. Vognmand John transporterede igen fiskene ind til København, hvorfra de blev udsendt.

Når det var gode tider, arbejdede der 14-15 mand i 3 holds skift, men det svingede meget.

Som de ansatte sagde:
»Når der var mange penge, var der ingen fisk at få, og når der ikke var nogen penge, så var der masser af fisk.«

Da direktør Frimodt tiltrådte, var han rundt og hilste på de ansatte. Især snakkede han længe med »Kul Peter«. Da de andre spurgte ham, hvor han kendte direktøren fra, svarede »Kul Peter« grinende:

»Det er en meget fin mand, vi har siddet i spjældet sammen.«

Når det kneb med afsætningen, blev fiskene kørt ud i et stort skur bag Grushullerne, hvor rensningsanlægget ligger nu. Men når de havde ligget for længe, og

det var for varmt, blev fiskene røde. Pink fish kaldte de det.

Men man syntes alligevel, at det var synd at kassere dem, så de blev kørt tilbage på fabrikken. Det røde blev skrubbet af, og så blev de dyppet i desinfektionsvæske og saltet og tørret igen og var lige som nye. Det var nok før fødevarekontrollens tid.

Igennem årene var der et par mindre brande, men i 1963 eller 64 en sen aften brændte hele fabrikken, og den blev ikke genopført. Ved branden omkom Niels Phil, der havde lagt sig ind og sove på nogle sække.

Vidste du, at på vores hjemmeside kan du finde flere gamle, historiske artikler om byen?

Vidste du, at der lige nu ligger 20 gode artikler om, hvorledes du vedligeholder gamle huse?

Hvornår har du sidst besøgt vores hjemmeside?

www.dragerbeboerforening.dk

Foreningen »Lodsmuseet«

Udviklingen af Dragør Havn ligger ikke helt stille hen. I juni stiftedes foreningen »Lodsmuseet«, der arbejder på at etablere et Lodsmuseum i den gamle lodsbygning. Beboerforeningen støtter initiativet og har derfor bedt næstformanden, Ida Clementsen, om at fortælle om den nye forening.

Det er nu et halvt år siden, at den nye forening »Lodsmuseet« så dagens lys og siden den stiftende generalforsamling 27. juni 2007, har bestyrelsen arbejdet flittigt på at komme formålet nærmere, nemlig at erhverve og bevare lodsstationen med dens faste inventar, løssøre og effekter for at drive et lodsmuseum i Dragør i den gamle lodsbygning.

Foreningen har, siden dens start, konstitueret sig og har nu over 100 medlemmer.

Foreningen har i samarbejde med Dragør Lokalarkiv udarbejdet en folder, der skal oplyse om den historiske lodsbygning og Lodseriets spændende historie. Det er desuden formålet at bruge folderen til at sprede kendskabet til det arbejde, foreningen er i gang med.

Folderen, der er sendt til trykkeren, vil blive distribueret til samtlige medlemmer af foreningen i starten af året, og bestyrelsen vil sørge for, at den sendes til alle relevante personer i Dragør kommune, men også til andre myndigheder, som vi ønsker at fortælle om foreningens arbejde.

Foreningen har desuden arbejdet på at afdække de komplicerede ejerforhold gennem specielt de sidste år, hvor ansvaret for bygningen nu ligger hos Forsvarets Bygnings- og etableringsstjeneste.

Det er bestyrelsens håb, at vi ved kontakt til rette myndigheder, vil finde forståelse for vigtigheden af at bevare Dragørs maritime perle, og omdanne Lodsbygningen til et museum, således at borgere ikke alene i Dragør kommune, men også andre maritimt interesserede kan opleve, at den snart 200 år gamle Lodsbygning vil være den perfekte ramme om skildringen af den 325 årige historie frem til dagens moderne lodseri, hvor alle dagligt kan se, hvordan lodseriet drives i dag fra den nye Lodsstation med 2 moderne lodsbåde i den tidligere færgehavn i et

Lodstuen

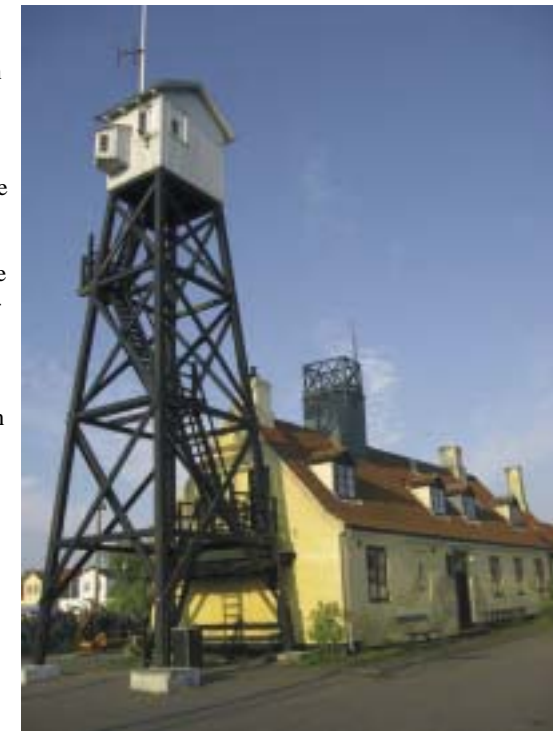
Foto: Lodsmuseum foreningen

af verdens mest befærdede farvande. Denne enestående kobling mellem lodseriets fortid og nutid findes ingen andre steder i verden.

Foreningen har planlagt at afholde et medlemsmøde i Pakhuset for samtlige medlemmer i foreningen i februar/marts, hvor vi vil fortælle om det arbejde, der er lavet i det forløbne halve år, og hvor vi vil besøge Lodsbygningen og krydre aftenen med et indlæg fra en af Dragørs kapaciteter.

Bestyrelsen er meget tilfreds med den store opbakning borgere både i og uden for kommunen har vist ved at melde sig ind i foreningen »Lodsmuseet«.

Interesserede kan melde sig ind hos kassereren for foreningen »Lodsmuseet« på tlf.: 3253 2125.

Fastelavns punch

Af Hanne Bendtsen

Det er godt nok for sent i år - men så har I den næste år!

Fastelavnsrytterne var i år bl.a. i Lodsstræde 5 til punch.

Foto: Søren Mogensen

En del god rom - f.eks. ¾ l
Godt og vel en del vand - skal punchen være rigtig god, nøjes med ca. 6 dl. vand til ¾ l. rom.
5 stk. hugget sukker.

Varm vandet op til kogepunktet og smelt sukkerknalderne i vandet.
Tag det kogende vand af blusset og lad det køle en smule af.
Hæld forsigtigt rommen i vandet.
Opvarm om nødvendigt, men ikke helt til kogepunktet. Rompunchen serveres i små glas.

Til punchen kan serveres Dragør æbleskiver. Opskriften findes i Beboerbladet fra september 2005.

Vi gentager tidligere års succes og tilløbsstykke!

Vi holder igen i år generalforsamling i Dragør Skoles Aula, onsdag den 12. marts. Indkaldelse udsendes særskilt.

Mød op til en hyggelig aften i gode naboers selskab og nyd vores flotte silde- / oste-traktement. På gensyn!

Beboerbladet udgives af

Beboerforeningen for Dragør Gamle By
Lodsstræde 4
2791 Dragør

Beboerbladet trykkes i 300 eksemplarer og fordeles til foreningens medlemmer, samt til byens Kulturinstitutioner.

Artikler og læserindlæg er ikke nødvendigvis udtryk for foreningens holdning. Eftertryk er kun tilladt med angivelse af kilde.

Redaktion

Hanne Bendtsen (Ansv.)
Lisbeth Hansen
Anna-Lise Holder
Søren Mogensen (Layout)

Trykt hos:

Bestyrelsen

Hanne Bendtsen	(formand)	Lodsstræde 4	3253 0469
Kim K. Pedersen	(næstformand og kasserer)	Skipperstræde 4 B	3253 0550
Niels Andersen	(sekretær)	Bymandsgade 27	3253 2667
Bo Sillemann	(Dragør bevaringslager)	Hollandsfed 3	3294 2910
Søren Mogensen	(redaktør/webmaster)	Deventergade 4	3253 5317
Lisbeth Hansen		Strandgade 26	3294 3424
Anna-Lise Holder		Bodestræde 6	3294 2310
Bera Jensen		Vægterstræde 2	3253 0505
Erling Ravn		Nørregade 12	3253 2599